

Praktikum k závěrečné práci pro antropology

Povaha práce

- **Vizitka vaší práce** a pohledu na svět (bude navždy přístupná komukoliv z internetu)
 - nápaditost, promyšlenost, **propracovanost**
 - raději menší úkol, ale **perfektně zvládnutý**, než hromady balastu (raději „briliant“ než „tuna koksu“)
 - **pečlivost**, důslednost
 - jasná evidence o **pochopení problému/tématu** a jeho hluboké propracování
- **Uměřenost** – zvládnutelnost za vyměřený čas
- (Ale) **adekvátnost účelu** – tzv. účelová publikace
 - Zdárně ukončit studium
 - Získat bakalářský titul
 - (může být východiskem pro publikaci, další výzkum atd.)

Základní struktura práce

Buď jde (pouze) o **rešeršní práci** tj. sestavený text na základě textů předchozích, nebo o **empirickou studii**, tj. autor má vzorek, získá vlastní data a ty prezentuje.

Teorie

Je vždy potřeba teorie – buď je to celá práce nebo teoretický Úvod/Teorie, potřebný pro návrh empirické studie.

Měla by obsahovat

- Zdůvodnění důležitosti tématu – proč se vlastně toto téma řeší?
 - Argumentace potřebou teoretickou (tento problém/téma není dlouhodobě řeše, vyřešen ...)
 - Argumentace praktická – je vyzvednuté pohřebiště a je třeba ho zpracovat
 - Argumentace společenské – celospolečenský problém, zadání, někomu to pomůže...
 - Argumentace metodická – zdá se, že se to metodicky špatně řeší, zkusíme to jinak

Teorie

Měla by obsahovat

- Specifikace problému – stručné a jasné vysvětlení podstaty tématu a řešeného jevu
 - Už zde silný autorský vklad
 - Hledání nosných témat a problémů ve stávající teorii je hlavním úkolem odborníka – vedoucí práce už to téma našel, vypsál a specifikoval za vás, vy to jen rozvedete
- Návrh řešení - a tedy i *postupu práce* (činnosti), tj. především zda řešení spočívá ve zpracování jiných publikovaných prací a bude to celé (teoretická studie), nebo zda půjde o vlastní empirickou studii.
- Návrh další struktury práce – vč. struktury textu

Problémy teoretického přehledu (anglicky *Theoretical review*)

- Ideálně ho píše někdo, kdo je na konci své vědecké dráhy a už skutečný přehled o oboru a tématech má 😊
- Proto přehledy z rukou **někoho na začátku** jsou většinou jen **nesmyslné slátaniny** (náhodné výpisky z literatury ...), které nic neřeší.
- Bohužel nejen u mladých ...
- Důvod: přehled **není systematický**, a v důsledku toho nelze rozlišit zrna od plev ...

Cílem je zjistit, proč to ještě nikdo nevyřešil, vrtat do dosud publikovaných věcí, najít chyby a zjistit, v čem to vězí. Vztít to jako detektivní vyšetřování.

- **Systematický přehled by měl provést/rozlišit/zahrnout:**
 - **Kritickou analýzu zdrojů** na dané téma
 - **Ostré rozlišování primární a sekundární literatury** (a vyloučení jakékoliv další)
 - **Časový strom autorů**, návaznosti, přebírání výsledků/fakt i chyb atd., tj. vyznat se v historii zkoumání daného problému/jevu
 - Mít **pod kontrolou všechny zdroje** (bibliograficky a plnotextově a vždy mít možnost se mnohonásobně ke zdrojům vracet a ověřovat další a další informace)
 - Pokud možno pracovat kvantitativně tj. přímo s čísly vypsány z literatury primární (a to **primárními nebo sekundárními daty**)

Způsob práce

- Nikdy **neopisovat celé kusy textu** jiných autorů do svého textu
- Pokud přesně přepisujete, je to **přímá doslovná citace** v uvozovkách s citací včetně stran
- Totéž platí **pro texty v cizím jazyce**. To, že to přeložíte, neznamena, že text je váš. Je třeba použít přímou citaci a ještě uvést, **že jste to přeložili vy**.
- Zvykněte si na styl předkládání údajů, kde předchozím autorům dáváte do úst, co zjistili nebo napsali:

„Podle Nováka (2013, s. 15) jsou ...“

nebo

„Novák (2013, s. 15) tvrdí, že ...“

a nikoliv styl:

„Je to tak a tak (Novák 2013, s. 15).“

(Pokud to není všeobecně známá informace, že slunce vychází ráno a zapadá večer ...)

- Sjednoťte **mluvnický čas** v celém textu teorie, nejlépe **na prostý minulý**.

Sledujeme systematicky

- **Povahu argumentace** různých autorů k tématu (Jasnost sdělení a interpretace. O co se evidentně snaží? Vyvrací nebo potvrzují? Útočí nebo se brání? Podjatost atd.)
- **Zdroje informací** autorů k tématu a hodnotíme jejich kvalitu (počet subjektů/skeletů ve vzorku, kvalitu metodiky, statistickou významnost výsledků)
- **Povahu všech našich zdrojů** z hlediska jejich **různorodosti** – Není to náhodou všechno jen z jedné laboratoře? Není to náhodou všechno jen na jednom znaku? Není to náhodou všechno jen na Evropanech ze vyšší střední třídy?

Lze použít kvantifikaci pomocí existujících nebo nově navržených **indexů spolehlivosti a různorodosti**.

Ellis et al. (2008): Sex Differences

Taylor & Francis Group, LLC, 992 stran, více než století výzkumů
 - sexuální rozdíly mezi mužem a ženou (a samci a samicemi různých živočišných druhů) v tělesných, behaviorálních i psychických vlastnostech, postojích a názorech (u člověka)

Index konzistence (CI)

$$CI = (TSD - (NSD + 2CSD)) / TSD$$

Index diverzity (DI)

Počet kultur, zemí a století, ze kterých výzkumy pochází; u zvířat počet živočišných druhů.

znak	N	CI	DI	období	Generalizace
Hra s maskulinními hračkami	13	1,0	2	1961-1997	chlapci si hrají častěji s maskulinními hračkami
Hra s panenkami a plyšáky	16	1,0	3	1910-1994	dívky si hrají častěji s panenkami a plyšáky
Hra na rodiče a domácnost	12	1,0	3	1910-2002	dívky si hrají častěji na rodiče a domácnost
Hra s mech. obj. a stavebnicemi	20	0,95	3	1910-2000	chlapci si hrají častěji s mech. obj. a staveb.
Divoké hry	73	0,97	7	1910-2003	chlapci se častěji účastní divokých her
Sledování televize	15	0,67	6	1963-2002	chlapci častěji sledují televizi

https://is.muni.cz/auth/th/gvs10/Bakalarska_praca_Lenka_Markova.pdf

Nejlépe ale přímo provedeme
meta-analýzu zdrojů!

<https://is.muni.cz/auth/th/t8c4f/DP-Tokolyova.pdf>

Obecné rady a pokyny

